

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 4**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)****Cho ngữ liệu sau đọc và trả lời câu hỏi:**

Đoàn viên thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết.

Nhân dân lao động ta ở miền xuôi cũng như ở miền núi, đã bao đời chịu đựng gian khổ, bị chế độ phong kiến và thực dân áp bức bóc lột, lại kinh qua nhiều năm chiến tranh. Tuy vậy, nhân dân ta rất anh hùng, dũng cảm, hăng hái, cần cù. Từ ngày có Đảng, nhân dân ta luôn luôn đi theo Đảng, rất trung thành với Đảng. Đảng cần phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân.

Cuộc kháng chiến chống Mỹ có thể còn kéo dài. Đồng bào ta có thể phải hy sinh nhiều của, nhiều người. Dù sao, chúng ta phải quyết tâm đánh giặc Mỹ đến thắng lợi hoàn toàn. Còn non, còn nước, còn người, Thắng giặc Mỹ, ta sẽ xây dựng hơn mười ngày nay! Dù khó khăn gian khổ đến mấy, nhân dân ta nhất định sẽ hoàn toàn thắng lợi. Đế quốc Mỹ nhất định phải rút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà. Nước ta sẽ có vinh dự lớn là một nước nhỏ mà đã anh dũng đánh thắng hai đế quốc to - là Pháp và Mỹ; và đã góp phần xứng đáng vào phong trào giải phóng dân tộc.

(Trích Di chúc, Hồ Chí Minh, Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, NXB Trẻ, tr.4,5).

Câu 1 (1.0 điểm): Theo đoạn trích, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định điều gì về đoàn viên thanh niên?

Câu 2 (1.0 điểm): Tác giả sử dụng những từ ngữ nào để miêu tả phẩm chất của đoàn viên thanh niên và nhân dân lao động trong đoạn trích?

Câu 3 (1.0 điểm): Biện pháp tu từ liệt kê có tác dụng gì trong đoạn văn sau: *Để quốc Mỹ nhất định phải rút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà. Nước ta sẽ có vinh dự lớn là một nước nhỏ mà đã anh dũng đánh thắng hai đế quốc to - là Pháp và Mỹ; và đã góp phần xứng đáng vào phong trào giải phóng dân tộc.?*

Câu 4 (1.0 điểm): Tại sao đoạn văn nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bồi dưỡng thể hệ cách mạng cho đời sau?

PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm) Dựa vào đoạn văn phần Đọc hiểu và tình hình thực tế, anh/chị hãy đề xuất một kế hoạch cụ thể để nâng cao đời sống của nhân dân lao động, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa. Kế hoạch này cần bao gồm các biện pháp phát triển kinh tế và văn hóa cụ thể nào?

Câu 2 (4.0 điểm) Anh/chị hãy viết bài nghị luận trình bày tầm quan trọng của việc giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên trong bối cảnh hiện nay.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Câu 1.

Theo đoạn trích, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định điều gì về đoàn viên thanh niên?

Phương pháp:

Chú ý phần mở đầu của đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Theo đoạn trích, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định đoàn viên thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ.

Câu 2.

Tác giả sử dụng những từ ngữ nào để miêu tả phẩm chất của đoàn viên thanh niên và nhân dân lao động trong đoạn trích?

Phương pháp:

Chú ý các từ ngữ được sử dụng để miêu tả phẩm chất của đoàn viên thanh niên và nhân dân lao động.

Lời giải chi tiết:

- Các từ ngữ để miêu tả phẩm chất của đoàn viên thanh niên: *hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ, vừa “hồng” vừa “chuyên”*.
- Các từ ngữ để miêu tả phẩm chất của nhân dân lao động: *anh hùng, dũng cảm, hăng hái, cần cù, trung thành với Đảng*.

Câu 3.

Biện pháp tu từ liệt kê có tác dụng gì trong đoạn văn sau: *Để quốc Mỹ nhất định phải rút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà. Nước ta sẽ có vinh dự lớn là một nước nhỏ mà đã anh dũng đánh thắng hai đế quốc to - là Pháp và Mỹ; và đã góp phần xứng đáng vào phong trào giải phóng dân tộc.?*

Phương pháp:

Vận dụng kiến thức đã học về biện pháp liệt kê

Lời giải chi tiết:

Tác dụng: Nhấn mạnh tinh thần quyết tâm chiến đấu và chiến thắng của dân tộc Việt Nam. Đồng thời, nó khẳng định niềm tin chắc chắn vào tương lai tươi sáng, trong đó nước ta sẽ thống nhất, nhân dân được sum họp, đất nước có vinh dự lớn trên trường quốc tế.

Câu 4.

Tại sao đoạn văn nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau?

Phương pháp:

Đọc kỹ nội dung đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Việc bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là vô cùng quan trọng vì thanh niên chính là tương lai của đất nước, là lực lượng kế thừa và phát huy những thành tựu cách mạng. Nếu thế hệ trẻ được giáo dục tốt về đạo đức cách mạng, họ sẽ có đủ phẩm chất và năng lực để tiếp tục xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đưa đất nước phát triển bền vững.

PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1.

Dựa vào đoạn văn phần Đọc hiểu và tình hình thực tế, anh/chị hãy viết một đoạn văn đề xuất một kế hoạch cụ thể để nâng cao đời sống của nhân dân lao động, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa. Kế hoạch này cần bao gồm các biện pháp phát triển kinh tế và văn hóa cụ thể nào?

Phương pháp:

Xác định được mục tiêu, vấn đề cần nghị luận và lập luận phù hợp

Lời giải chi tiết:

Để nâng cao đời sống của nhân dân lao động, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa, cần có những giải pháp thiết thực nhằm phát triển cả kinh tế lẫn văn hóa. Đây không chỉ là nhiệm vụ quan trọng của Nhà nước mà còn là trách nhiệm chung của toàn xã hội, góp phần thu hẹp khoảng cách phát triển giữa các vùng miền, đảm bảo cuộc sống ổn định và bền vững cho người dân.

Về kinh tế, cần đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng như đường giao thông, điện, nước sạch để tạo điều kiện thuận lợi cho sản xuất và sinh hoạt. Nhà nước nên có chính sách hỗ trợ vốn vay ưu đãi để người dân phát triển mô hình kinh tế phù hợp như trồng trọt, chăn nuôi theo hướng công nghệ cao. Đồng thời, cần tổ chức các lớp đào tạo nghề, hướng dẫn kỹ thuật sản xuất và tạo cơ hội việc làm cho lao động địa phương. Về văn hóa - xã hội, cần đầu tư xây dựng trường học, nâng cao chất lượng giáo dục để con em vùng sâu, vùng xa có cơ hội học tập tốt hơn. Hệ thống y tế cần được củng cố, với các trạm xá, bệnh viện có đủ thiết bị và nhân lực y tế để chăm sóc sức khỏe cho người dân. Ngoài ra, việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc thông qua các hoạt động văn hóa - nghệ thuật, lễ hội truyền thống cũng rất quan trọng, giúp người dân gắn kết cộng đồng và giữ gìn bản sắc quê hương. Những biện pháp trên sẽ giúp cải thiện đáng kể chất lượng sống của người dân vùng sâu, vùng xa, góp phần xây dựng một xã hội phát triển toàn diện và bền vững.

Câu 2.

Anh/chị hãy viết bài nghị luận trình bày tầm quan trọng của việc giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên trong bối cảnh hiện nay.

Phương pháp:

I. Mở bài:

- Dẫn dắt vấn đề bằng cách đề cập đến vai trò to lớn của thanh niên trong sự phát triển của đất nước.
- Nêu vấn đề nghị luận: Giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên không chỉ là nhiệm vụ quan trọng mà còn là yêu cầu cấp bách trong bối cảnh xã hội hiện nay.

II. Thân bài:

1. Giáo dục đạo đức cách mạng là gì?

- Đạo đức cách mạng là những phẩm chất tốt đẹp như yêu nước, trung thực, cần cù, trách nhiệm, đoàn kết, có ý chí phấn đấu vì lợi ích chung.
- Giáo dục đạo đức cách mạng giúp thanh niên có bản lĩnh vững vàng, không bị sa ngã trước cám dỗ của xã hội.

2. Tầm quan trọng của giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên:

- Xây dựng thế hệ kế thừa xứng đáng: Thanh niên là lực lượng nòng cốt của đất nước, nếu không có đạo đức cách mạng, họ dễ rơi vào lối sống thực dụng, xa rời lý tưởng tốt đẹp.
- Góp phần bảo vệ và phát triển đất nước: Một thế hệ trẻ có ý thức trách nhiệm sẽ góp phần bảo vệ Tổ quốc, xây dựng xã hội giàu mạnh, văn minh.
- Định hướng lối sống tích cực: Giúp thanh niên tránh xa các tệ nạn xã hội, có lý tưởng cao đẹp và đóng góp nhiều hơn cho cộng đồng.

3. Giải pháp nâng cao giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên:

- Gia đình và nhà trường: Giáo dục từ nhỏ về lòng yêu nước, tinh thần trách nhiệm, ý thức cộng đồng.
- Tổ chức các phong trào, hoạt động đoàn thể: Tham gia các hoạt động xã hội giúp thanh niên hiểu giá trị của lao động và cống hiến.
- Xây dựng tấm gương đạo đức: Tuyên dương những thanh niên sống có lý tưởng, cống hiến cho đất nước.

III. Kết bài:

Giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên không chỉ giúp xây dựng một thế hệ trẻ có phẩm chất tốt đẹp, mà còn góp phần quan trọng vào sự phát triển bền vững của đất nước. Mỗi cá nhân, gia đình, nhà trường và xã hội cần chung tay để bồi dưỡng, rèn luyện thế hệ trẻ, giúp họ trở thành những người có đủ tài và đức để tiếp nối truyền thống vẻ vang của dân tộc.

Lời giải chi tiết:

Bài tham khảo

Thanh niên là lực lượng nòng cốt, đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển của đất nước. Trong bối cảnh hội nhập và toàn cầu hóa hiện nay, việc giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên trở thành nhiệm vụ cấp thiết nhằm xây dựng một thế hệ trẻ vừa có tri thức, kỹ năng, vừa có phẩm chất đạo đức tốt đẹp, góp phần đưa đất nước vững bước trên con đường phát triển.

Trước hết, đạo đức cách mạng giúp thanh niên có bản lĩnh vững vàng, kiên định với lý tưởng cách mạng, trung thành với con đường mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn. Trong một thế giới đầy biến động, trước những tác động mạnh mẽ của kinh tế thị trường và văn hóa ngoại lai, thanh niên rất dễ bị ảnh hưởng bởi lối sống thực dụng, thiếu ý chí phấn đấu. Vì vậy,

giáo dục đạo đức cách mạng giúp họ giữ vững lập trường, sống có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội.

Bên cạnh đó, việc rèn luyện đạo đức cách mạng còn giúp thanh niên hình thành ý thức cống hiến, tinh thần yêu nước và trách nhiệm với cộng đồng. Một thế hệ trẻ có đạo đức sẽ biết đặt lợi ích của dân tộc, đất nước lên trên lợi ích cá nhân, sẵn sàng dấn thân vì những giá trị cao đẹp. Lịch sử đã chứng minh, trong những giai đoạn khó khăn nhất của đất nước, thanh niên luôn đi đầu trong công cuộc đấu tranh bảo vệ Tổ quốc và xây dựng đất nước, thể hiện tinh thần "đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên".

Hơn nữa, trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế, đạo đức cách mạng còn giúp thanh niên có ý thức học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ để đóng góp vào sự phát triển chung của đất nước. Nếu chỉ có tri thức mà thiếu đạo đức, con người dễ sa vào con đường sai trái, làm tổn hại đến lợi ích quốc gia. Vì vậy, đạo đức và tri thức phải luôn đi đôi với nhau, tạo nên những công dân vừa "hồng" vừa "chuyên" như Bác Hồ từng căn dặn.

Để giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên hiệu quả, cần có sự chung tay của gia đình, nhà trường và xã hội. Nhà trường phải đẩy mạnh giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh, truyền thống dân tộc và tinh thần trách nhiệm công dân. Gia đình cần là nền tảng vững chắc, định hướng thanh niên phát triển nhân cách đúng đắn. Bên cạnh đó, các tổ chức Đoàn, Hội cũng cần tổ chức nhiều hoạt động ý nghĩa như tình nguyện, bảo vệ môi trường, hỗ trợ đồng bào khó khăn để thanh niên có cơ hội rèn luyện và cống hiến.

Tóm lại, giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên không chỉ là nhiệm vụ của riêng ai mà là trách nhiệm của toàn xã hội. Một thế hệ trẻ có đạo đức, bản lĩnh và trí tuệ sẽ là nền tảng vững chắc để đất nước phát triển bền vững, sánh vai cùng các cường quốc năm châu như lời Bác Hồ từng mong muốn. Vì vậy, mỗi thanh niên cần ý thức rõ vai trò của mình, không ngừng học tập, rèn luyện để trở thành những công dân có ích cho xã hội.